

Донецька обласна державна адміністрація
Департамент освіти і науки
Донецький обласний палац дитячої та юнацької творчості

**СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ –
ПОТУЖНА СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО
ПРОСТОРУ ЗАКЛАДУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ
ОСВІТИ**

Слов'янськ – 2023

Схвалено до друку та використання в освітньому процесі науково-методичною радою Донецького обласного палацу дитячої та юнацької творчості (протокол № 1_ від 25.01.2023р_)

Укладач:

Філюшина К. С., методист відділу масових заходів та організації дозвілля Донецького обласного палацу дитячої та юнацької творчості.

Соціальні мережі – потужна складова освітнього простору закладу позашкільної освіти: інформаційно-методичний poradnik/ матеріал семінару-практикуму - Уклад. К. С. Філюшина. Слов'янськ: ДОПДЮТ, 2023 р. – 37с.

Інформаційно-методичний poradnik містить матеріали щодо соціальних мереж в освітньому середовищі. Висвітлена практика впровадження соціальних мереж в організаційно-масовій роботі Донецького обласного палацу дитячої та юнацької творчості

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	3
1.Соціальні мережі: історія, поняття, класифікація.....	4
2. Електронні соціальні мережі в освітньому середовищі.....	13
3. Практика використання соціальних мереж в організаційно-масовій роботі Донецького обласного палацу дитячої та юнацької творчості.....	24
4. Поради щодо використання соціальних мереж в освітньому середовищі.....	34
Література.....	35

ПЕРЕДМОВА

Актуальність проблеми полягає в тому що на теперішній час соціальні мережі заповнили увесь світ. Понад чотири мільярди людей у світі кожного місяця користуються соціальними мережами. У лідерах популярних соціальних мереж - Facebook, YouTube, WhatsApp, Instagram та Twitter.

Сьогодні, зі стрімким розвитком мережі Інтернет, вже не можливо уявити сучасну людину, яка б не користувалась он-лайн комунікаціями. Одним із пріоритетних напрямів розвитку освіти України є впровадження сучасних технологій, які забезпечують удосконалення освітнього процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві.

Сучасний інформаційний простір вміщує новітні ресурси, якими необхідно володіти педагогу-позашкільнику. Організаційно-масова робота потребує оновлення й перезавантаження, пошуку сучасних форм і методів роботи, затребуваних дітьми та учнівською молоддю. Постійний саморозвиток педагога, його налаштованість на пізнання нового, пошук цікавих сучасних елементів у цифровій реальності, які можна задіяти в організаційно-масовій роботі, – шлях до плідної та насиченої співтворчості та взаєморозуміння дітей і дорослих.

СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖІ: ІСТОРІЯ, ПОНЯТТЯ, КЛАСИФІКАЦІЯ

Найбільшим феноменом всесвітньої павутини є утворення мережевих спільнот та соціальних мереж.

З самого початку процес створення соціальних мереж передбачав комунікативно — інформаційну функцію. Термін «соціальна мережа» з'явився у 1954 році. Він означав тісні взаємовідносини між двома і більше людьми. Термін був започаткований британським соціологом, Джеймсом Барнсом для визначення соціальних зв'язків, які відрізнялися від традиційних для багатьох соціологів понять.

Термін віртуальне суспільство розробив Говард Рейнгольд і дав йому визначення: «віртуальні співтовариства є соціальними об'єднаннями, які виростають з Мережі, коли група людей підтримує відкрите обговорення достатньо довго і людяно, для того, щоб сформувати мережу особистих відносин у кіберпросторі».

Дослідник К. Лесто стверджує, що "соціальна мережа" - це структура, що базується на людських зв'язках або ж взаємних інтересах. Завдання сайту полягає у тому, щоб забезпечити користувачів всіма можливим шляхами для взаємодії один з одним – відео, чати, зображення, музика, блоги та інше

Аналіз *історії виникнення соціальних* мереж дозволяє визначити наступні етапи їх розвитку:

1995 рік – Classmates.com – перший аналог соціальної мережі в Інтернеті.

1997 рік – SixDegrees – сервіс, який дозволяв створення власних профілів, організацію груп.

1999 рік – LiveJournal – блог-платформа, соціальна мережа для ведення он-лайн щоденників (блогів), створення окремих персональних блогів, розташованих на цій платформі.

2002 рік – Friendster – соціальна мережа, яка призначена для пошуку нових друзів для спілкування.

2003 рік – LinkedIn – соціальна мережа, орієнтована на ділових людей і створення ними ділових контактів.

2004 рік – Facebook – найбільша у світі соціальна мережа, що почала працювати як мережа для студентів окремих американських університетів.

2005 рік – Youtube – відеохостінговий сайт, соціальна мережа, яка надає користувачам послуги зберігання, доставки та огляду відео контенту.

2006 рік – Twitter – соціальна мережа, яка є мережею мікроблогів, дає змогу користувачам надсилати короткі текстові повідомлення.

2009 рік – Pinterest – соціальний Інтернет-сервіс, фотохостінг, дозволяє користувачам додавати в режимі он-лайн зображення і розміщувати їх у тематичні колекції, ділитися ними з іншими користувачами.

2011 рік – Google + – багатомовна соціальна мережа та ідентифікаційна служба

Історія становлення та розвитку такого масового явища як "соціальні мережі", дає можливість стверджувати, що всі вони мають спільне, а саме - **ознаки "соціальності"**, зокрема:

- наявність засобів спілкування між користувачами мережі - відправка особистих, масових повідомлень, наявність вбудованого чату;
- розширеного профілю користувача - для максимально широкого опису і подання "себе" в рамках соціальної мережі;
- стрічки активності, новин, форуму;
- можливість додавати користувачів мережі в друзі;
- створювати особисті фото і відео альбоми;
- об'єднуватись в групи або співтовариства;
- вести свій блог; додавати статті, замітки, оголошення;
- створювати подій, зустрічі, заходи;
- коментувати події у соціальній мережі;
- дарувати подарунки, отримувати нагороди за активність

Соціальна мережа - це віртуальна мережа, що є засобом забезпечення сервісів, пов'язаних з встановленням зв'язків користувачів між собою, а також зв'язків між користувачами і відповідними їх інтересам в Інтернеті.

Соціальну електронну мережу розглядаємо як «віртуальний майданчик, що забезпечує своїми засобами спілкування, підтримку, створення, розбудову, відображення та організацію соціальних контактів, у тому числі й обмін даними між користувачами й обов'язково передбачає попереднє створення облікового запису». Це «інтерактивний, багатокористувацький веб-сайт, контент якого наповнюється самими учасниками мережі, автоматизоване соціальне середовище, що дозволяє спілкуватися групі користувачів, об'єднаних спільним інтересом».

Головною метою використання соціальних мереж є соціалізація та інтеграція, прагнення до встановлення стосунків з іншими користувачами.

Метою використання соцмереж в організаційно-масовій роботі є створення віртуального освітнього середовища для вирішення освітніх проблем.

У всесвітній павутині існує безліч різних соціальних мереж, які можна класифікувати за різними ознаками.

Види класифікації соціальних мереж

За спрямуванням соціальні мережі поділяються:

- на загальну тематику, спрямовані на підтримку і налагодження вже існуючих контактів та пошук нових знайомих;
- ділові соціальні мережі спрямовані на професійний розвиток та побудову кар'єри;
- спеціалізовані соціальні мережі займають певну нішу в своєму секторі, збирають аудиторію за конкретними інтересами: музика, хобі.

Онищенко О. тематично класифікує соціальні мережі так:

- 1) загально тематичні й мережі дозвілля (MySpace, Youtube, Мой мир, Mail.Ru тощо);
- 2) навчальні, соціалізуючі (wikipedia.org, LiveLib, Моя бібліотека, RusEdu тощо);
- 3) «однокласники» (Classmates, Facebook, Odnoklassniki, V Kontakte тощо);
- 4) ділові (LinkedIn, Atlaskit, MoiKrug.ru, Profeo);
- 5) політичні (Politiko, Politiki.tv, Сопатники.py);
- 6) мережі, об'єднані навколо проблематики дому і родини (Ancestry.com, Geni.com, Юмама, Дневник для молодой мамы, DrugMe.ru та ін.);
- 7) релігійні мережі (MyChurch, Faithbook, Гефсимания та ін.).

К. Бондаренко виділила два види соціальних мереж:

1) соціальні мережі у вільному доступі, серед яких: неспеціалізовані мережі (для них 10 професійні спільноти не є першорядними) та суто професійні спільноти практиків;

2) соціальні мережі в корпоративному форматі.

Коноплицький С. пропонує класифікацію за видами соціальних мереж:

- універсальні соціальні мережі для спілкування (Facebook, Twitter та ін.);
- системи миттєвого обміну повідомленнями: спілкування з іншими користувачами через мережу в режимі реального часу (Skype, ICQ, MSN Messenger та ін.);
- інтернет-чати: можливість одночасно декільком користувачам спілкуватися в режимі реального часу;
- інтернет-форуми: можливість створювати нові теми, коментувати й обговорювати повідомлення інших користувачів;
- веб-блоги – особисті он-лайн журнали окремих користувачів;
- вікі-довідники – портали, зміст яких може бути редагований відвідувачами (Вікіпедія);

- інтернет-хости: розміщення відеоматеріалів на безоплатній основі (YouTube);
- соціальні мережі для обміну медіа контентом. Цей вид дає широкі можливості для обміну відео і фото. («Instagram»);
- соціальні мережі для колективних переговорів. В основі цього виду лежить потреба в обміні знань «Quora», «Reddit»;
- соціальні мережі для авторського запису. До даного виду відносяться сервіси для блогінга, де користувачі створюють та публікують текстово-медійний контент «Blogger», «Twitter»;
- сервіси соціальних закладок – це сервіси, де користувач збирає в контент свою особисту бібліотеку, на яку можуть підписуватись інші учасники спілки «Pinterest», «Flipboard»;
- соціальні мережі за інтересами. Даний вид дає можливість шукати однодумців та людей із схожими інтересами. «Goodreads», «Friendster».

Існуючі соціальні сервіси можна згрупувати за спільними ознаками:

- для збереження фото- та відеофайлів (Flickr, Flamber, FilkLab);

- сервіси для спільної роботи з документами (GoogleDocs, Dropbox, OneDrive);
- сервіси з можливістю спільного редагування та зміни змістового наповнення (Blogger, Wiki);
- сервіси для комунікації та розваг – соціальні мережі (Facebook, Twitter);
- геосервіси (GoogleMaps, GoogleEarth, Wikimapia).

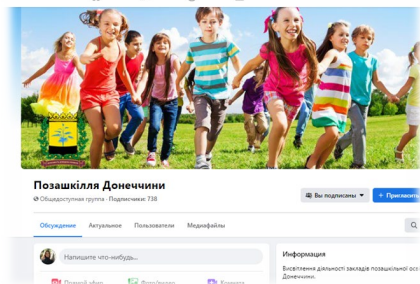
Має місце класифікація соціальних мереж *по географічному розташуванню*:

- світового значення;
- окремо взята країна;
- територіальна одиниця;
- без регіональної приналежності.

Типи сторінок у соціальній мережі

Публічна сторінка — це сторінка для висвітлення діяльності компанії, організації, установи, громади чи персони. Основною вимогою є офіційно-діловий стиль мовлення та нейтральна політична чи релігійна позиція.

Персональна сторінка, або профіль — це приватна сторінка. Дозволяється публікувати особисті фото, описувати свої політичні та релігійні погляди.

Групи у Facebook відрізняються від сторінок — це невеликі форуми, де кожен учасник групи може робити допис, не лише власник. На відміну від публічної сторінки, це простір, де рівна комунікація відбувається в усіх напрямках: користувачів з користувачами, засновників групи і користувачів тощо.

Подія — це суміш публічної сторінки і групи, сторінка, яка створюється конкретно під певну подію із зазначенням дати, часу, місця проведення. Це спосіб організаторів події спілкуватися з охочими відвідати, відповідати на їх запитання у форумі, який бачать усі.

ЕЛЕКТРОННІ СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Електронні соціальні мережі – це не лише розважальний засіб комунікації між людьми, але й потужна складова освітнього середовища, яка має великий освітній потенціал.

Соціальні мережі мають багато позитивного впливу на навчання. Вони широко використовуються в освітньому процесі завдяки широкому наборі можливостей поширювати інформацію.

Цінність соціальних мереж для навчання та розвитку ще недостатньо оцінена: багато педагогів скептично ставляться до можливості використання даного об'єкта інформаційних технологій як педагогічного засобу навчання, так як традиційно соціальні мережі розглядаються як середовище для проведення вільного часу, розваг. Проте в педагогічній діяльності можливості соціальних мереж можна використовувати для вирішення самих різних завдань: в соціальних мережах можна ефективно організувати колективну роботу розподіленої навчальної групи, довгострокову проектну діяльність, міжнародні обміни, у тому

числі науково-освітні, безперервну освіту та самоосвіту, мережеву роботу людей, що знаходяться в різних країнах, на різних континентах землі.

Основні характеристики привабливості мереж

- популярність;
- безкоштовна реєстрація;
- можливість вибору мови сайту;
- безкоштовні послуги, наявність чату.

Соціальні сервіси відкривають необмежені горизонти для застосування соціальних мереж у педагогічній діяльності. Наводимо основні з них.

1. Використання відкритих, безкоштовних і вільних електронних ресурсів. У результаті поширення соціальних сервісів у мережевому доступі виявляється величезна кількість матеріалів, які можуть бути використані з навчальною метою. Мережеві співтовариства обміну знаннями можуть поділитися своїми колекціями цифрових об'єктів і програмними агентами з освітою.

2. Самостійне створення мережевого навчального змісту. Сервіси соціального забезпечення радикально спростили процес створення матеріалів і публікації їх у мережі. Кожен може не тільки отримати доступ до цифрових колекцій, а й узяти участь у формуванні власного мережевого контенту. Наразі новий контент створюється мільйонами людей. Вони приносять в мережу нові тексти, фотографії, малюнки, музичні файли.

3. Освоєння інформаційних концепцій, знань і навичок. Середовище інформаційних додатків відкриває принципово нові можливо ті для діяльності, до якої над звичайно легко залучають ся люди, які не володіють спеціальними знаннями в га лузі інформатики. Нові форми діяльності, пов'язані як з пошуком у мережі інформації, так і зі створенням і редагуванням власних цифрових об'єктів — текстів, фотографій, програм, музичних записів, відео фрагментів. Участь у нових формах діяльності дозволяє освоювати важливі інформаційні навички — повторне використання текстів і кодів, використання метатегів тощо.

4. Спостереження за діяльністю учасників мережевої спільноти. Мережа спонукає до творчості, розширює не тільки розумові здібності, але й поле для спільної діяльності і співпраці з іншими людьми. Використання соціальних мереж допомагає педагогу оперативно знайти необхідну інформацію, узагальнити і структурувати навчальні матеріали й організувати навчально педагогічну роботу поза ним, надає можливість творчості і спів праці з однодумцями. Педагоги нового «цифрового» покоління збирають і відображають навчальні матеріали в мережі. Це можуть бути документи, презентації, фотографії, відеофрагменти, тести, опитувальники, вікі документи, карти (Mindmaps), вебсторінки, навчальні середовища. Усе частіше студенти надають перевагу не читанню книжок, а воліють краще мати справу з невеликими об'єктами

в електронному форматі: читають блоги, дивляться відеозаписи на YouTube, розміщують фотографії на Flickr, обмінюються думками на форумах, створюють власні соціальні мережі типу MySpace або групи Google. Ці реалії педагог зобов'язаний враховувати, плануючи свою педагогічну діяльність.

В педагогічній діяльності можливості соціальних мереж можна використовувати для вирішення самих різних завдань:

- ефективно організувати колективну роботу розподіленої навчальної групи;
- довгострокову проєктну діяльність;
- міжнародні обміни, у тому числі науково-освітні;
- безперервну освіту та самоосвіту.

Для того, щоб соціальна освітня мережа функціонувала на високому рівні, вона повинна забезпечувати *підтримку трьох основних взаємозалежних компонентів педагогічної діяльності*

- Конструктивна діяльність, у свою чергу, підрозділяється на конструктивно-змістову (відбір та композиція навчального матеріалу, планування і побудова педагогічного процесу), конструктивно-оперативну (планування дій педагога та діяльності вихованців), конструктивно-матеріальну (проєктування навчально-матеріальної бази).

- Організаторська діяльність передбачає виконання педагогом системи дій, що направлені на включення тих хто навчається у різні види діяльності, створення колективу та організацію спільної роботи.

- Комунікативна діяльність спрямована на встановлення педагогічно необхідних відносин педагога з вихованцем.

Позитивні аспекти використання соціальних мереж в освітньому середовищі:

- комфортне середовище. Інтерфейс, засоби комунікації, організація та форми подання контенту зрозумілі та звичні;
- різні форми взаємодії і комунікацій. Це забезпечує широкий діапазон можливостей включення в освітню діяльність;
- можливість обмінюватися посиланнями на інші навчальні ресурси;
- за профілем вихованця педагог може розробити персональний підхід до навчання і забезпечувати якіснішу подачу матеріалу;
- завдяки можливості фільтрації за відповідними критеріями можна легко знаходити потрібний контент
- широкі демонстраційні можливості. Можливість безперешкодно ділитися будь-яким контентом та ознайомитися з ним у будь-який час;
- інформаційно-комунікаційна підтримка в соціальній мережі дозволяє вихованцю брати участь в обговореннях і виконувати завдання з будь-якого місця, забезпечує ретельне засвоєння знань;

- стає можливим спільне створення навчального контенту. Слухачі замість простого споживання інформації створюють повідомлення, дискусії;
- сором'язливі слухачі відчувають себе більш комфортно та стають більш активними учасниками освітнього процесу;
- через соціальні мережі можна легко нагадувати про важливі дати і події, заходи, конференції, круглі столи та брати в них участь;
- створювати групові чати та групові відеозв'язки;
- можливість проведення опитувань, дискусій, фокус-груп;
- можливість самовираження, реалізації творчого потенціалу;
- читання новин і їх коментування, обговорення різноманітних тем;
- розміщення й отримання потрібних відомостей щодо завдань, розкладу навчальних занять та інших подій.

Переваги використання електронних соціальних мереж в освітньому середовищі

Фещенко А. С. висунув низку аргументів на користь використання соціальних мереж в освітній діяльності:

- 1) Соціальні мережі популярні серед молоді.
- 2) Наявність мобільного додатку мережі, що надає доступ у будь який час і з будь-якого пристрою (персональний комп'ютер, нетбук, ноутбук, мобільний телефон, планшет, смартфон тощо)
- 3) Спільна робота з цікавими веб-ресурсами. Використовуючи соціальну мережу педагог і вихованці можуть обмінюватися й обговорювати цікаві знахідки в мережі Інтернет.
- 4) Індивідуальна комунікація між вихованцем і педагогом, а також між батьками й викладачем, що забезпечує безперервність освітнього процесу.
- 5) Можливість отримання зворотного зв'язку;
- 6) Можливість проведення опитувань, дискусій, фокус-груп;
- 7) Відкритий доступ до віртуальної бібліотеки аудіо і відеоматеріалів, які можна використовувати в структурі заняття тощо.
- 8) Використовуючи соціальні мережі у педагога з'являється можливість проводити заняття в інтерактивному режимі. В процесі прослуховування заняття вихованці можуть ставити питання і обговорювати представлений матеріал у форматі мікроблогу.

9) Віртуальна група, створена в соціальній мережі, доступна для вихованців скрізь, за умови використання мобільного Інтернету.

Електронні соціальні мережі можна використовувати під час проведення групових та індивідуальних занять з вихованцями, під час безпосередньої роботи з батьками. Створені в соціальних мережах педагогічні спільноти є інструментом взаємодії між вихованцями, батьками та колегами, адже надають можливість об'єднуватись навколо розв'язання тієї чи іншої проблемної ситуації, наявність моральної підтримки серед колег у власних діях, можливість самоаналізу на основі залишених коментарів колег, наявність можливості самонавчання за підтримки однодумців.

Соціальні мережі відкрили нові можливості для професійного і особистісного спілкування.

Крім позитивних аспектів є такі **недоліки у використанні СМ:**

- переключання уваги на інші подразники (на повідомлення від інших людей, сповіщення);
- залежність від якості інтернет-з'єднання, залежність від технічної оснащеності;
- надто багато інформації може викликати втоми, перезавантаженість інформацією;
- поверхове сприйняття інформації без заглиблення в неї, що ускладнює засвоєння інформації;

- надто часте перебування в соціальних мережах може призвести до залежності. Варто додати що “зависання” в соціальних мережах відволікає від реальних справ. Потрібно вміти організовувати час для соціальних мереж так щоб вони не заважали реальному життю.

Інтернет-ресурси, які можна використовувати для навчання

Існують спеціальні сайти, які допомагають у професійному спілкуванні, пошуку однодумців, партнерів, грантів, спеціалізованих наукових соціальних мереж та електронних платформ. Вони є корисними для відстеження новин у відповідній сфері досліджень, пошуку необхідних для наукової роботи статей, монографій, джерел. Серед них є:

- 1) Academia.edu – соціальна мережа для співпраці вчених. Мережу можна використовувати для того, щоб ділитися своїми статтями, відстежувати їхнє цитування і стежити за новинами досліджень і розробок за іменами та ключовими словами, отримувати інформацію про гранти.
- 2) ResearchGate - це міжнародна соціальна мережа англійською мовою, створена для сприяння науковим дослідженням. Мережа також публікує списки наукових конференцій. Користувачі можуть публікувати власні наукові роботи та зустрічатися з іншими, а також створювати власний особистий щоденник для обміну ідеями.
- 3) Adult Learning in Europe (EPALE) – електронна платформа для навчання дорослих у

Європі. Використовуючи платформу, ви можете слухати курси, брати участь у дискусіях, читати різні статті та новини та отримувати різні підбори ресурсів на потрібні теми.

4) Mendeley - це соціальна мережа для вчених, яка дозволяє зберігати та переглядати наукові статті у форматі PDF для управління бібліографічною інформацією. З його допомогою ви можете переглядати наукові матеріали у форматі PDF; імпортувати документи та матеріали з вибраних сайтів; створювати групи для змін та командної роботи; співпрацювати з дослідниками-однодумцями та стежити за оновленнями їхніх профілів; ознайомитись зі статистикою матеріалів та сторінок авторів; пошук однодумців на основі наукових інтересів тощо.

5) Prometheus - навчальна платформа з курсами на різноманітну тематику. До кожної теми є форуми де користувачі діляться думками та ідеями.

Освітні сайти, як Edmodo, Edublog і Kidblog, надають альтернативні соціальні медіаресурси для розміщення різноманітної інформації, анонсів, новин, ведення блогів і мікроблогів, які можна використовувати в освітньому процесі.

Мережевий етикет або Нетикет – це правила поведінки, спілкування, традицій у мережі Інтернет. Правила Нетикету встановлюють користувачі мережі. Так само як і в реальному світі, у віртуальному теж повинні бути свої правила етикету. Краще не писати повідомлення суцільними

заголовними літерами, текст повинен мати читабельний вигляд.

Правила трьох «НЕ»:

- не провокувати скандалів;
- не переходити на особистості;
- не пропагувати/не заохочувати протизаконні дії.

Головним у користуванні соціальних мереж є безпека та конфіденційність даних.

Питання конфіденційності правомірне завжди, незалежно від того, в особистих цілях використовуються соціальні медіа чи в освітніх. Будь ласка, прочитайте всі сторінки про конфіденційність, які є на соціальних медіа платформах, і переконайтеся, що сторінка вашої групи захищена, як і всі роботи вихованців, представлені на ній. Вивчіть політику вашого закладу відносно соціальних медіа, і, якщо це необхідно, отримайте в батьків письмову згоду на розміщення роботи їхньої дитини в Інтернеті. Крім того, переконайтеся, що вихованці добре розбираються в етикеті та правильному використанні технологій.

Конфіденційність користувачів поширюється на профілі, з'єднання, канали та спілкування в додатку. Instagram дозволяє користувачам створювати приватні акаунти та схвалювати дозвіл тим, хто може переглядати публікації та фотографії.

**ПРАКТИКА
ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ В
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МАСОВІЙ РОБОТІ ДОНЕЦЬКОГО
ОБЛАСНОГО ПАЛАЦУ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ
ТВОРЧОСТІ**

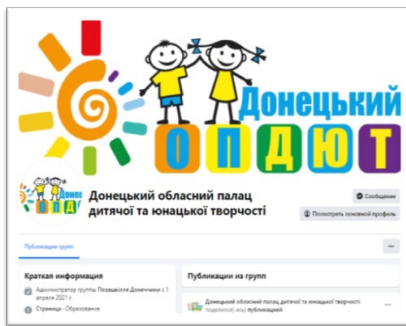
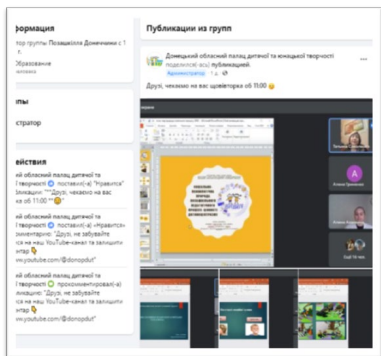
***Використання соціальних мереж
в організаційно-масовій роботі***

Для використання в організаційно-масовій роботі закладу позашкільної освіти використовуються такі соціальні мережі:

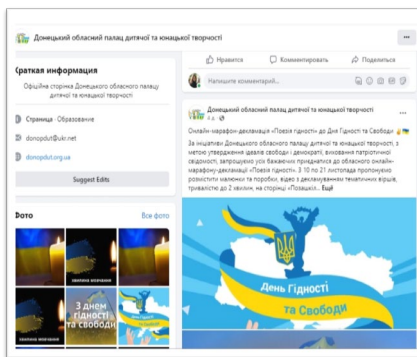
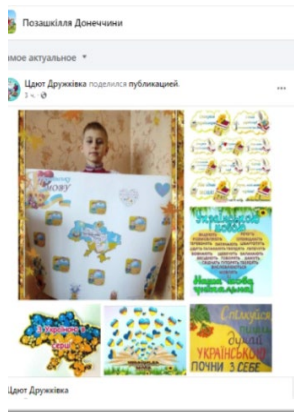
- електронна пошта;
- соціальні мережі (Facebook, YouTube, Zoom, Google Meet);
- мобільні додатки, чат, групи (WhatsApp, Viber, Telegram, Messenger).

***Сторінка Донецького ОПДЮТ у Фейсбуці
група «Позашкілля Донеччини»***

На сторінці Донецького ОПДЮТ у групі «Позашкілля Донеччини» вихованці закладів позашкільної освіти області, педагоги, керівники гуртків висвітлюють інформацію про діяльність закладів, яка стосується освітнього процесу, а також розміщуються скриншоти проведених онлайн-занять, відео майстер-класів, відеопривітання, відеоконцертів, декламування віршів, публікуються фотографії малюнків, поробок та інше для участі в обласних конкурсах, акціях, челенджах.

У групі розміщується інформація про майбутні акції. Кожна акція приурочена до певної визначної чи пам'ятної дати та має свій хештег «#». Результатом роботи по закінченню акції - є змонтований відеоролик з виготовлених колажів і зібраних фотографій. Відео розміщується на сайті Донецького ОПДЮТ, сторінці у Фейсбуці та надається посилання на Ютуб канал Донецького ОПДЮТ.

Створення групи у Facebook

Facebook відомий усім як одна з найбільш крупних соціальних мереж, в якій можна розміщувати інформацію про себе, оновлювати статус, публікувати анонси, об'яви, фото й відео – усе те, що, по суті, неодмінно використовуємо у роботі. Створіть у Facebook групу для кожної групи у гуртку, і в ній ви зможете розміщувати завдання, робити об'яви та нагадувати вихованцям про важливі строки виконання завдань. Батьки також можуть отримати доступ до сайту й за бажання контролювати все те, що відбувається у процесі навчання дітей.

Група у Facebook дозволяє забезпечити для вихованців простір, де вони зможуть ставити запитання та отримувати на них відповіді. Якщо у вихованців виникне питання вони зможуть поставити його, на стіні групи, на яке педагог чи хтось з вихованців зможете дати відповідь. Оскільки вихованці часто обмінюються інформацією, діляться один з одним своїми запитаннями, ідеями та досвідом, отримують поради чи пояснення чогось незрозумілого, за допомогою групи можна значно розширити навчання.

Група у Facebook також ідеально підходить для педагога, який використовує таку форму активного навчання, як «перевернене навчання». Розміщує відео, фотографії, документи та інші матеріали на стіні таким чином, щоб вихованці змогли уважно з

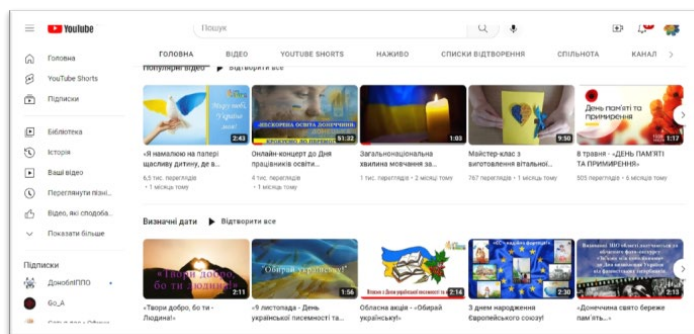
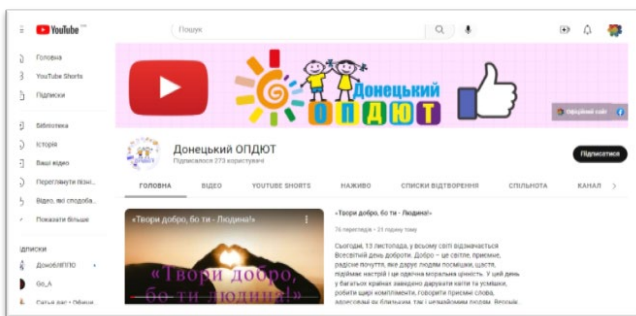
ними ознайомитися ще до занять або під час роботи.

Розміщення відео вихованців на YouTube-каналі

Як і Facebook, YouTube є чудовим варіантом для «переверненого навчання». Вихованці можуть проглянути навчальні матеріали ще до того, як почнеться заняття. Подібно веденню блога можливостей для створення вихованцями відео на YouTube дуже багато. Вони отримують велике задоволення, коли бачать один одного, можуть пояснити певну концепцію, зробити відеоогляд книги чи фільму, продемонструвати свої виготовлені роботи на занятті, створити соціальну рекламу чи розповісти про останні новини. Оскільки матеріал буде представлений широкій аудиторії, вихованці будуть намагатися найкращим чином подати своє відео, тим самим усебічно розвиваючись; вони отримають можливість більш глибоко виразити свій творчий потенціал і більш ґрунтовно вивчити навчальний матеріал.

Використання відеохостинга YouTube канал у роботі Донецького ОПДЮТ

У своїй роботі Донецький ОПДЮТ безумовно використовує відеохостинг YouTube канал на якому розміщує у відео форматі діяльність вихованців, педагогів, керівників гуртків тощо. Використання каналу дає змогу охопити більшу кількість глядачів, кожен може переглянути відео будь-коли і за будь-який час, є можливість відстежити статистику переглядів, під кожним відео доступні коментарі.

Створення YouTube каналу

1. Перейдіть на вебресурс youtube.com та натисніть на зображення облікового запису у верхньому правому куті екрана.

2. У меню виберіть «Створити канал». Далі відеохостинг запропонує вам два способи створення каналу:
- на основі імені, прізвища та фото з вашого облікового запису Google;
- з іншою назвою.

3. Після створення профілю вам необхідно налаштувати Ютуб-канал.

Оформлення та налаштування

Візуальне оформлення каналу не слід пропускати. Якісна обкладинка, головне фото та опис здатні привернути увагу користувачів до каналу.

Логотип та обкладинка каналу

1. Натисніть кнопку «Налаштувати вид каналу». Після цього ви зможете завантажити фонове зображення, яке відображається вгорі каналу, фотографію облікового запису та інші елементи оформлення. Щоб додати зображення, наприклад, на обкладинку каналу, наведіть на необхідний структурний елемент курсор і натисніть на нього. У вікні завантажте відповідний файл.
2. Після того як ви оберете зображення, ви зможете попередньо побачити, як воно виглядатиме на різних пристроях – телефоні, комп'ютері, – а також кадрувати її за потреби.

Опис YouTube-каналу

У налаштування Ютуб-каналу також входить заповнення опису.

1. Для додавання інформації клацніть розділ «Про канал».
2. У блоці «Опис» заповніть поле. Також у цьому розділі ви зможете додати посилання на соцмережі та сайт вашого закладу.
Заповнена інформація дозволить збільшити кількість цільового трафіку на вашому сайті або сторінках соціальної мережі, а також дасть користувачеві уявлення про ваш канал.

Як завантажити відео на YouTube

Є два варіанти, як викласти відео: уже готове і пряма трансляція.

Завантаження відео:

1. У правому верхньому куті натисніть “Створити” (значок камери з плюсом).
2. Оберіть “Завантажити відео”.
3. У відкритому вікні натисніть “Завантажити файл” і виберіть потрібний на своєму комп’ютері.
4. Заповніть поля у вікні завантаження відео:

✓ Назва – має відображати, про що відео, для якого класу

(наприклад, “*3 днем народження Європейського Союзу!*”).

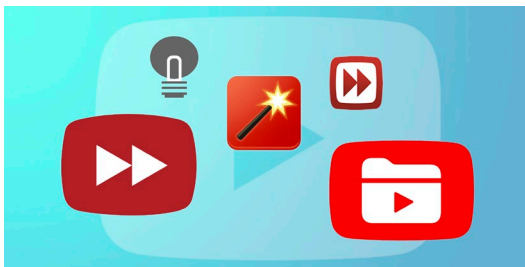
✓ В описі детально опишіть про що ваше відео.

Також можна додати будь-яке посилання. Якщо відео довге, додайте в опис структуру відео з таймкодами у форматі “година:хвилина:секунда” (вони автоматично стануть активними посиланнями і після натискання перемотуватимуть відео).

5. Завантажте зображення, яке відобразатиметься як обкладинка відео. Його можна зробити, наприклад, в онлайн-програмі Canva, яка містить десятки безкоштовних

варіантів дизайнів (на обкладинці можна написати ту ж інформацію, що й у назві відео).

Якщо ви плануєте

завантажити кілька відео, можна створювати плейлисти. Наприклад, зібрати всі відео з визначних дат.

6. Додайте вікове маркування – чи можна це відео дивитися особам до 18-ти років (ставте, що можна).

7. У “Теги” можна прописати: “освіта”, “позашкілля”, “Донеччина” (через кому) – до десяти тегів, що відповідають вмісту відео.

8. Можна вибрати для свого відео одразу українські субтитри, так воно буде ранжуватися краще.

9. Відзначте місце, де знято відео. Google має свій геопошук, тому відео може знайтись за місцем створення. Також для кращого пошуку важливо вказати дату створення.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Для запису і трансляцій:

1. Перевірити інтернет і мати запасний (наприклад, забезпечити можливість роздати з телефона).

2. В одязі і для тла не рекомендується використовувати те, що має перламутр. Також – занадто яскравий одяг, горошок, смужку, клітинку, багатокольорові речі. Намагайтесь використовувати однотонні задній фон і одяг.

3. Базові речі, щоб вийти в онлайн:

- підставка для комп’ютера або штатив для телефона;

- навушники (гарнітура);

- світло (наприклад, світлове кільце).

Для користування YouTube:

Фільтруйте пошук. Ви, зокрема, можете обрати довжину відео, дату і місце завантаження, якість або цілеспрямовано шукати канал.

Робіть списки відтворень. Навіть не свої відео ви можете згрупувати у список відтворення для зручного користування вихованцями – наприклад, якщо ви знайшли багато відео майстер-класів.

**Основні поради
щодо використання соціальних мереж
в освітньому середовищі:**

- використовуйте соціальні мережі як дієвий засіб комунікації між педагогом та вихованцем;
- пам'ятайте, що соціальні мережі можна інтегрувати в освітній процес і використовувати для підтримки в освітній діяльності;
- використовуйте корпоративні соціальні мережі, закриті групи, проводьте роз'яснювальну роботу серед вихованців щодо ризиків електронного спілкування з невідомими особами;
- розробляйте свої інструкції і принципи щодо використання електронних соціальних мереж для організації навчання вихованців в освітньому закладі;
- перевіряйте посилання, що розміщується в мережі на приватних блогах або тематичних сайтах, щоб забезпечити вихованців від доступу до даних забороненого контенту;
- формуйте культуру комунікації, щоб забезпечити відповідний рівень спілкування;
- залучайте вихованців до участі у соціальних проєктах, глобальних проблем світу тощо;
- залучайте батьків до обговорення освітніх проблем, тенденцій розвитку освітніх технологій, профорієнтації вихованців;

Література

1. Гуревич Р. Інтернет і його соціальні мережі в сфері освіти: напрями використання / Р. Гуревич / Зб. наук. пр. III Міжнар. наук.-практ. конф. «Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи» – С. 52-56. – Режим доступу: http://ubgd.lviv.ua/konferenc-/kon_ikt/plen_zasid/Gurevuch.pdf. – дата доступу 01.08.2013.
2. Івашнюва С.В. Використання соціальних сервісів та соціальних мереж в освіті [Електронний ресурс] / С.В. Івашнюва // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Сер.: Психолого-педагогічні науки. – 2012. – № 2. – С. 15–17. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzspp_2012_2_5
3. Мосіюк О. Концепція соціальної освітньої мережі як інноваційного засобу навчання [Електронний ресурс] / О. Мосіюк // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. – 2013. – Вип. 6. – С. 240–245. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/OD_2013_6_33
4. Носенко Т.І. Соціальні мережеві сервіси в освітній діяльності [Електронний ресурс] / Т.І. Носенко // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2011. – № 3. – С. 30–32. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/komp_2011_3_8
5. Палій С.В. Соціальні мережі як засіб комунікації електронного навчання [Електронний ресурс] / С.В.

Палій // Управління розвитком складних систем. – 2013. – Вип. 13. – С. 152–156. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Urss_2013_13_30

6. Романенко О. Аналіз українських наукових груп у соціальних мережах [Електронний ресурс] / О. Романенко // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. – 2010. – Вип. 27. – С. 94–114. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prnbuimviv_2010_27_12 .

7.Ткачук Г.В Особливості впровадження мобільного навчання./Інформаційні технології і засоби навчання.2018.Том 64,№2.